

Βαθμός Ασφαλείας :

Βαθμός Προτεραιότητας :

Αριθ. Γνωφ. 10

Αθήναι ημ 3 Δεκεμβρίου 1984

Π ρ ο ς

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης

Διεύθυνση Ποιν. και Σωφ. Υποθέσεων

Τμήμα Είδικων Ποιν. Υποθέσεων

Ε ν τ α ρ θ α

Είς απάντησιν των δια του υπ' αριθμ. 83192 έ.ξ. υμετέρου έγγραφου τεθέντων ήμιν ερωτημάτων επί σχετικων έγγραφων του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως και του αρχηγείου χωρ/κής, γνωρίζομεν τά κάτωθι:

Κατά το άρθρον 314 Π.Κ. ως τουτο ισχύει νυν μετά την αντικατάστασιν του δια του άρθρ. 16 του Ν. 1419/1984

" 1. "Οποιοσ από άμέλει, προκαλεϊ σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας άλλου τιμωρεϊται μέ φυλάκιση μέχρι τριων έτων. "Αν ή σωματική βλάβη που προκλήθηκε είναι πολύ έλαφριά, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι τριων μηνων ή χρημ. ποινής.

2. "Η διάταξη της παρ. 2 του άρθρ. 302 εφαρμόζεται ανάλογα και για την πράξη της προηγούμενης παραγράφου. Στην περίπτωση αυτή για την ποινική δίωξη απαιτεϊται πάντοτε έγκληση και δεν εφαρμόζεται το δεύτερο έδαφιο της πρώτης παραγράφου του επομένου άρθρου", όπερ όριζει ότι "δεν απαιτεϊται έγκλησις, αν ό ύπαίτος της έν άρθρω 314 πράξεως ήτο συνεπεία της ύπηρεσίας του ή του επαγγέλματός του

υπόχρεως εις ιδιαίτεραν επιμέλειαν ή προσοχήν". Τέλος, κατά την παρ. 2 του άρθρ. 302 Π.Κ. ως και τουτο άντικ. διά του Ν. 1419/1984 " άν τό θύμα τής πράξης..... είναι οίκετός του ύπαίτιου, τό δικαστήριο μπορεί νά άπαλλάξη τόν ύπαίτιο από κάθε ποινή, άν πεισθῆ ότι λόγω τής ψυχικῆς δδύνης που υπέστη από τίς συνέπειες τής πράξης του δέν χρειάζεται νά υποβληθῆ οέ ποινή".

Έκ του συνδυασμού τών άνω διατάξεων προκύπτει ότι α) τό έγκλημα τής σωματικῆς κακώσεως ή βλάβης τής υγείας, έξ άμελείας τελούμενον, διώκεται κατ'άρχήν μέν κατ'έγκλησιν, άυτεπαγγέλτως δέ άν ό ύπαίτιος ήτο συνέπεια τής ύπηρεσίας του ή του επαγγέλματος του υπόχρεως εις ιδιαίτεραν επιμέλειαν ή προσοχήν β) εις περίπτωσιν όμως, καθ'ήν μεταξύ ύπαίτιου και παθόντος ύφίσταται σχέσις "οίκείου", υπό τήν έν άρθρω 13 ΠΚ έννοιαν, τό έγκλημα διώκεται μόνον κατ'έγκλησιν και γ) εις τήν άνω υπό στοιχείον β περίπτωσιν εάν υποβληθῆ υπό του παθόντος έγκλησις, άσκηθῆ δ'άρμοδίως ποινική δίωξις, τό δικαστήριο δύναται ν'άπαλλάξη τόν ύπαίτιον πάσης ποινῆς, εάν πεισθῆ ότι λόγω τής ψυχικῆς δδύνης τήν όποιαν υπέστη συνεπεία τής πράξεώς του δέν χρειάζεται νά τῷ επιβληθῆ ποινή.

Έν όψει τών άνωτέρω, οι άνακριτικοί κατ'άρθρ. 33 ΚΠΔ ύπάλληλοι, έν περιπτώσει τελέσεως σωματικῆς κακώσεως ή βλάβης υγείας έξ άμελείας, συννόμως επιχειροῦν (συντρεχόντων τών όρων του άρθρ. 243 ΚΠΔ) άπάσας τάς πρόσ βεβαίωσιν τής πράξεως και του πράξαντος προανακριτικῆς πράξεις και δῆ μέχρις ότου ήθελον πεισθῆ έκ τών συγκεντρωθέντων στοιχείων ότι ό παθών είναι οίκετός του δράστου, ότε δέν ύπάρχει λόγος συνεχίσεως τής προανακρίσεως. προκειμένου όμως περί βαρειών σωματικῶν κακώσεων, όταν πιθανολογεῖται ότι αῦται δύνανται ν'

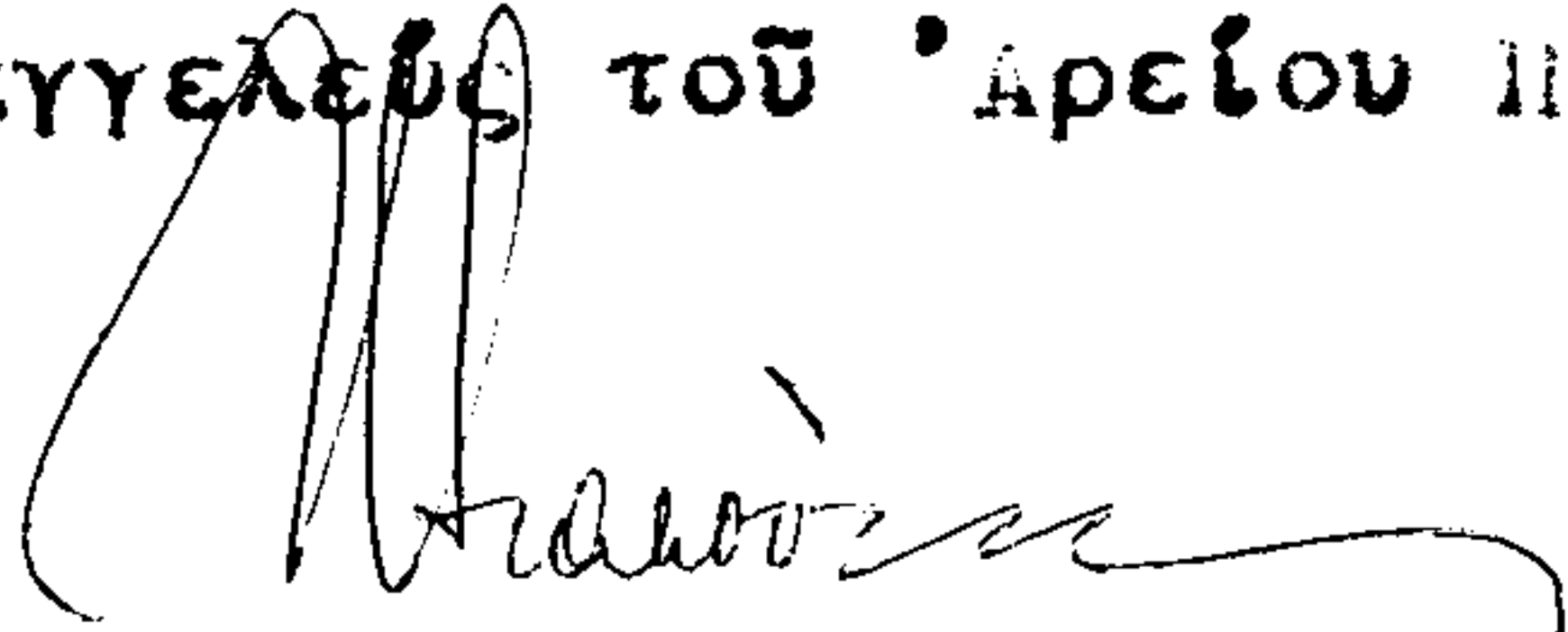
ἀγάθουν εἰς θάνατον τοῦ πατρὸς τραυματισθέντος οἰκείου, οὐδὲν καλύψει καὶ ἔργου συνέσεως εἶναι ὅπως συνεχίζεται (καὶ ἄνευ ἐγκλήσεως τοῦ παθόντος) ἡ συλλογὴ τῶν πρὸς μεβαίωσιν τῶν συνθηκῶν τελέσεως τῆς πράξεως στοιχείων, ὥστε ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ παθόντος, ὅτε πλέον εὐρισκόμεθα πρὸ ἀνθρωποκτονίας ἐξ ἀμελείας, νὰ μὴ στερηθῇ ἡ δικαιοσύνη πολιτῶν στοιχείων, δεδομένου ὅτι ἡ πράξις τῆς ἀνθρωποκτονίας ἐξ ἀμελείας διώκεται πάντοτε ἀτεταγμένως.-

ἔχοντες συνεπὲς τ' ἑνωτέρω, ὡς γινόμενα, οἱ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι, θέλουν ἐνεργῆ μετ' αὐτοβουλίας (ἐντὸς τῶν δικονομικῶν πλαισίων) τὴν συλλογὴν τῶν κατὰ περίπτωσιν χρησίμων στοιχείων. Εἰδικὸς πάντως τρόπος ἀκοφείσεως τῆς συγγενείας ἢ σχέσεως πρὸς προσδιορισμὸν τῆς ιδιότητος "τοῦ οἰκείου" δὲν δύναται νὰ υποδειχθῇ καὶ εἴ ὅχι δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ δι' ὑπὸ ἐσικτικῆς ὁδηγίας ἂν δύνανται οὗτοι (προανακριτικοὶ ὑπάλληλοι) νὰ προερίζωνται εἰς ἀξίαν μεταθέσεων ἢ δῆλωσιν τοῦ τύπου τοῦ Ν.Δ. 105 κλπ.- κατ' ἀρχὴν καὶ στοιχεῖον δύναται νὰ γίνῃ δικτὸν. Ἡ ταχύτης ὅμως, ἣτις διακρίνει τὴν ὑπὸ τὰς περιστάσεις τοῦ ἀρθρ. 243 ΚΠΔ ἐνέργειαν τῆς προανακρίσεως δὲν ἀφήνει μεγάλα περιθώρια εἰς χρονοδόρους διαδικασίας πρὸς ἀπόδειξιν τῆς συγγενείας ἢ σχέσεως δράστου καὶ παθόντος ἢ παθόντων καὶ συνεπὲς ἂν ἐντὸς εὐλόγου χρόνου δὲν εὐπιστωθῇ ἡ συγγένεια ἢ σχέση, ἡ εὐνογραφία δὲν νὰ ὑποβάλληται τῷ ἀρμοδίῳ εἰσαγγελεῖ πλημμελειοδικῶν, ὅστις θέλει παραγγεῖλαι ὅ,τι περαιτέρω ἤθελε κρίνει νόμιμον.-

Τέλος ἀπαντῶντες εἰς τὸ τελευταῖον ἐρώτημα, γνωρίζομεν ὅτιν ὅτι, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ νομιμοποιούμενος εἰς ἔγκλησιν εἶναι αὐτὸς ὁ δράστης, ὁ ἀρμοδῖος εἰσαγγελεὺς, εἰς ὃν θὰ ὑποβληθῇ ἡ εὐνογραφία εἶναι ἐκαῖνος, ὅστις, λαμβάνων γνώσιν τοῦ συμβάντος, θὰ μεριμνήσῃ (ὡς ἐκ τοῦ κατεπεύγοντος) διὰ τὸν

διορισμόν, κατ'άρθρ. 1603 έδ. β'ΑΚ, ειδικού προσωρινού επι-
τρόπου ίνα ό τελευταίος ενεργήση σχετικώς, ώς τοϋτο άλλωστε
τηρεΐται παρά τών εισαγγελέων πρωτοδικών πάντοτε επί έγκλη-
μάτων κατ'έγκλησιν διωκομένων, όταν δράστης είναι ό νόμιμος
έκπερσώπος τοϋ παθόντος.-

Ο εισαγγελέας τοϋ Αρείου Πάγου

Κων/νος Βαφούτης